

JOINT CORRIDORS OFF-ROAD

Babiche van de Loo, Topsector Logistiek | Joint Corridors Off-Road

Annemieke de Leeuw, Topsector Logistiek | Joint Corridors Off-Road

Frans van den Boomen, Topsector Logistiek | Joint Corridors Off-Road

Jeroen Bolt, Topsector Logistiek | Joint Corridors Off-Road

Samenvatting: Joint Corridors Off-Road Programma in het kort

Het Joint Corridors Off-Road Programma wordt ondersteunt door de Topsector Logistiek gericht op (synchromodale) Joint Corridor Development voor Beschikbaarheid, Schaalbaarheid, Bereikbaarheid en Duurzaamheid van wereldklasse. Het programma bereikt dit door het faciliteren van samenwerking tussen verladers, vervoerders en stakeholders, dichtbij de ondernemers in hun eigen regio, met toegankelijke tools. Het richt zich hierbij op sociale innovatie en biedt geen financiële ondersteuning aan bedrijven.

Corridors worden door bedrijven daarom op basis van een solide business case zelf ontwikkeld. Het Joint Corridors Off-Road Programma creëert een veilige, neutrale omgeving om samenwerkingsschaal te ontsluiten en de vereiste mindshift actiegericht te implementeren. De betrokkenheid varieert van informeren, matchmaking tot procesbegeleiding.

Vanwege de neutrale positie zijn het Joint Corridors Off-Road Programma en de samenwerkende regionale programma's niet betrokken bij de daadwerkelijke implementatie en operationalisatie. In het Joint Corridors Off-Road Programma worden verladers en vervoerders bijvoorbeeld begeleid bij het opzetten van samenwerkingen op een door hen veelgebruikte corridor (de Joint Corridor). Dit met als doel om zoveel mogelijk te vervoeren lading van de weg af te krijgen. Het samenwerken is nodig, omdat voor het inzetten van andere modaliteiten dan vrachtvervoer, zoals binnenvaart of spoor, vaak een groter volume nodig is om deze vorm van vervoer voor betrokken partijen (zowel de verlader als de vervoersaanbieder) rendabel en betrouwbaar te maken.

Het achterliggende doel van deze 'modal shift' is natuurlijk het verbeteren van duurzaamheid door het verminderen van CO2-uitstoot, en bereikbaarheid door het verminderen van filedruk en het beschikbaar maken van andere modaliteiten (spoor, binnenvaart, shortsea) voor binnenlands en buitenlands transport. Het overkoepelende doel is om deze corridors volledig synchromodaal te maken.

1. Go Off-Road

Het is nog nooit zo aantrekkelijk geweest om Joint Corridors Off-Road te gaan. De drempel om over te stappen op intermodaal vervoer wordt de laatste jaren kleiner. Steeds meer dienstverleners bieden interessante oplossingen aan die goed kunnen concurreren met wegvervoer. Communicatie, berichtuitwisseling en tracking en tracing worden in toenemende mate geautomatiseerd, waardoor het voor verladers aantrekkelijk wordt om niet standaard maar alles over de weg te laten gaan. Daarnaast is er macro-economisch een stevige stimulans om meer lading van de weg te halen. Het Nederlandse wegennetwerk loopt vol, er is een toenemend tekort aan gekwalificeerde chauffeurs en het klimaat is een onderwerp dat door bedrijven daadwerkelijk wordt opgepakt. Toch is de modal shift in Nederland

lager dan verwacht en ziet de Topsector Logistiek nog kansen om dit te verbeteren. De deelnemende bedrijven aan het Joint Corridors Off-Road Programma benaderen deze uitdaging vanuit een verfrissend perspectief.

1.1 Joint Corridors Off-Road

Het Joint Corridors Off-Road Programma wordt ondersteund door de Topsector Logistiek. Het programma helpt verladers en vervoerders om meer gebruik te maken van binnenvaart, rail en short sea. Het programma richt zich daarbij op Joint Corridor Development voor Beschikbaarheid, Schaalbaarheid, Bereikbaarheid en Duurzaamheid van wereldklasse. Dit doel wordt bereikt door het faciliteren van samenwerking tussen verladers, vervoerders en stakeholders, dichtbij de ondernemers in hun eigen regio, met toegankelijke tools. Al in 2016 werden daarom de eerste samenwerkingsovereenkomsten gesloten met Logistics Community Brabant (LCB) en Zeeland Connect. Inmiddels zijn alle provincies in Nederland actief betrokken bij het Joint Corridors Off-Road programma waarmee landelijke dekking gerealiseerd is.. Belangrijke randvoorwaarden voor verladers: beschikbaarheid en schaalbaarheid

Grootschalige verduurzaming van de logistiek moet hand in hand gaan met de commerciële doelstellingen van bedrijven. Dat gaat breder dan de supply chain alleen. Daarom stelt het Joint Corridors Off-Road Programma dat het belangrijkste doel van transport het realiseren van perfecte beschikbaarheid van producten in de markt is. Daarmee is direct duidelijk dat het de verantwoordelijkheid van het gehele bedrijf is, niet alleen van de dienstverlener of de afdeling transport.

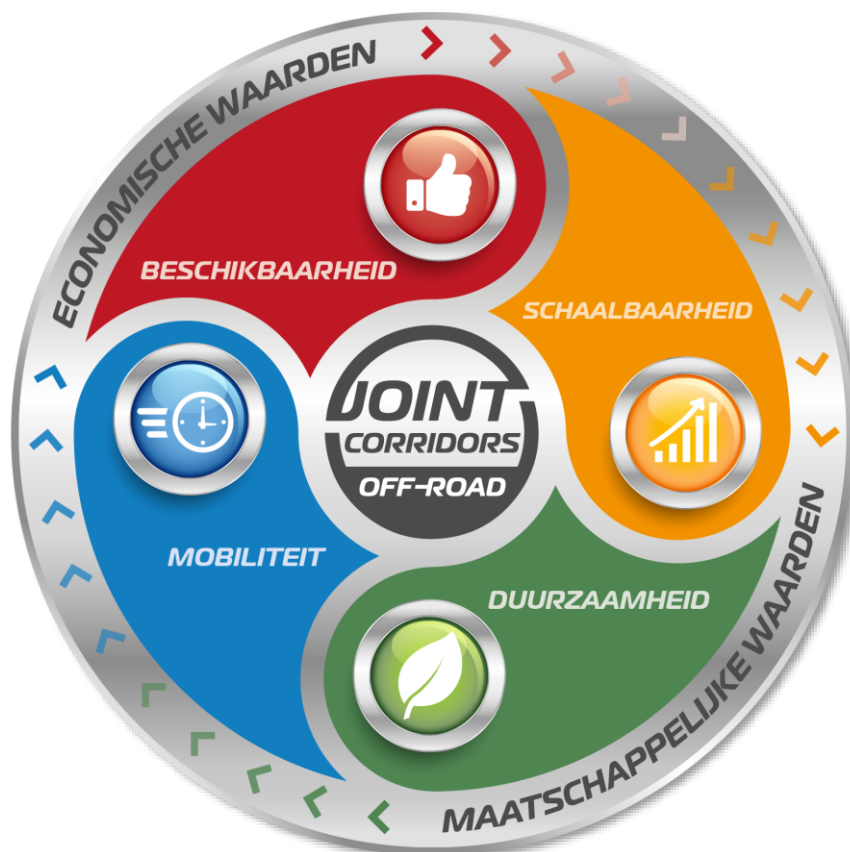
Een bedrijf kan haar transport uitbesteden, maar niet haar product-verantwoordelijkheid. Productbeschikbaarheid is ook een krachtige drijver voor toegevoegde waarde. Waar transport vaak slechts een beperkt deel van de kostprijs bepaalt, heeft een perfecte beschikbaarheid direct een enorme impact op de nettowinst of winst per aandeel van bedrijven. Wanneer een synchromodale aanpak zorgt voor robuustere supply chains waarmee een hoge productbeschikbaarheid wordt gerealiseerd, zit direct het gehele managementteam op het puntje van haar stoel.

Hoe gemakkelijk is Joint Corridors Off-Road eigenlijk inpasbaar op de bestaande manier van werken? Er wordt binnen de context van synchromodaliteit en goederenbundeling vaak gesproken over een benodigde 'paradigma shift', een mindshift, doorbraak of disruptie van de bestaande logistiek. Dit zijn fantastische termen, maar ze schrikken diegenen die verantwoordelijk zijn voor een complexe supply chain juist af. Want volledig nieuwe concepten zijn nog niet getest, ze vragen veel aandacht en brengen bovendien veel risico met zich mee. Als je vervolgens ook voor elke synchromodale corridor een nieuw project moet opstarten, is de opschaalbaarheid van deze concepten direct beperkt. Schaalbaarheid van

oplossingen blijkt daarmee een belangrijke drijver voor acceptatie bij verladers, en derhalve de kans op implementatie hoger.

1.2 Verbinding tussen maatschappij en bedrijfsleven: het vliegwiel

Om de maatschappelijke en bedrijfskundige belangen aan elkaar te koppelen, werkt het Joint Corridors Off-Road Programma met een vliegwiel. Daarmee kan er eenvoudig een duidelijke link tussen de maatschappelijke en bedrijfskundige voordelen worden gelegd, die elkaar ook nog eens versterken.

Wanneer er door een innovatie in duurzame distributie een Joint Corridors Off-Road initiatief met een robuustere keten ontstaat, groeit de beschikbaarheid in de markt. Dit legt een bodem om verder op te schalen, wat de vraag naar duurzame distributie verder doet groeien. Meer vrachtwagens van de weg leidt tot een betere leefbaarheid en bereikbaarheid. Om dit vliegwiel op gang te brengen heeft het Joint Corridors Off-Road Programma met ondersteuning van de Topsector Logistiek verschillende instrumenten ontwikkeld waarmee deelnemende bedrijven op een laagdrempelige manier de modal shift kunnen maken. Denk hierbij aan een matchmaking tool (de WeConnekt app), een veilige juridische omgeving (de Legal Office), ondersteuning door studenten (de Joint Corridors Off-Road Runners) en een uitgebreid landelijk dekkend netwerk van regionale programma-managers.

1.3 Regionale aanpak

Hoewel logistiek internationaal georiënteerd is, begint de eerste stap om Joint Corridors Off-Road te gaan over het algemeen dichtbij huis plaats. Wanneer deelnemers van Joint Corridors Off-Road samenwerken met vervoerders en verladers uit hun eigen regio, vallen herkomst of bestemming vaak al samen. Dit vergroot de kans op het vinden van een joint corridor enorm. Daarnaast willen deelnemers liever niet te veel tijd onderweg zijn voor een bijeenkomst, dus wanneer er kansen in de buurt zijn, wordt dit als drempelverlagend ervaren vergroot dit de kans op succes. Daarom is samenwerking met regionale partijen een belangrijke pijler onder de aanpak van het Joint Corridors Off-Road Programma.

De regio's zetten daarom regionale programma managers in die een aantal dagen per week beschikbaar zijn om bedrijven te ondersteunen. Het is een brede rol, die onder meer bestaat uit het bezoeken van bedrijven, het organiseren van bijeenkomsten en het afstemmen met alle stakeholders. Dit kan alleen met professionals die niet alleen kennis van de regio hebben, maar ook expert zijn op het gebied van de verschillende modaliteiten, en veel ervaring hebben met transport en logistiek. De regio's zijn hierbij zelf in de lead. Alle vacatures worden vanuit de regio zelf aanbesteed, waarbij het landelijke team ondersteuning biedt tijdens het proces, bijvoorbeeld door middel van een functieprofiel en een taakomschrijving.

1.4 Landelijke aanpak voor tools, ondersteuning en kennisdeling

In Nederland is er enorm veel kennis beschikbaar op het gebied van ketensamenwerking en modal shift, en het zou zonde zijn wanneer elke regio opnieuw het wiel zou moeten uitvinden. Het Joint Corridors Off-Road Programma faciliteert samenwerking op een neutrale manier, en er zijn in elke provincie of regio in Nederland partijen te vinden die dit ook kunnen en willen doen. Op landelijk niveau heeft het Joint Corridors Off-Road Programma een aanpak ontwikkeld waar elke regio gebruik van kan maken, onder te verdelen in tools, ondersteuning en kennisdeling.

Tools

Het Joint Corridors Off-Road Programma heeft daarom een aantal tools ontwikkeld die voor alle regio's ter beschikking worden gesteld. Zo is er bijvoorbeeld een matchmaking app ontwikkeld, de WeConnekt app, waarin inmiddels honderden verladers en vervoerders hebben aangegeven op welke corridors ze graag willen samenwerken. Ook is er gedacht aan het creëren van een juridisch veilig omgeving om samen te werken, de Legal Office.

Ondersteuning

Het Joint Corridors Off-Road Programma ondersteunt de regio's ook bij het regio-specifiek maken van de aanpak, door bijvoorbeeld het inzetten van het netwerk van Lean & Green. Daarnaast is er

ondersteuning bij het aantrekken van regiomanagers met het juiste profiel. En wanneer er resultaten geboekt worden, worden er korte filmpjes gemaakt die gedeeld worden via het landelijke netwerk. Ook worden de resultaten van alle corridors in kaart gebracht via de onafhankelijke monitoring van de Topsector Logistiek.

Kennisdeling

Het Joint Corridors Off-Road Programma doet aan 'actie-onderzoek'. Nieuwe ideeën en concepten worden in de praktijk getest en bij succes gedeeld in het hele netwerk. Een mooi voorbeeld hiervan is de e-joint-corridor wat in Logistics Community Brabant (LCB) is ontwikkeld in samenwerking met het NLIP. De opgedane kennis wordt nu ook aan andere regio's ter beschikking gesteld. Om deze kennisdeling op een gestructureerde manier te faciliteren, wordt er elk kwartaal een regiomanagers bijeenkomst georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst worden alle landelijke ontwikkelingen besproken en geeft elke regiomanager een update over de activatie en implementatie in zijn of haar regio. Tot slot schuiven ook landelijke partners aan, zoals Bureau Voorlichting Binnenvaart, Rail Cargo en Greenports Nederland.

2 Joint Corridors Off-Road staat voor regionale activatie en implementatie

Het Joint Corridors Off-Road Programma draait om het helpen van bedrijven de modal shift te maken, en dat lukt niet met tools alleen. Elke verandering vraagt om mensenwerk, en met behulp van het landelijke programma wordt er in de regio's elke dag hard gewerkt door regionale programma managers aan activatie en implementatie.

Een belangrijke factor bij het vergroten van de modal shift, is door inzicht te geven wat de mogelijkheden zijn. Dat wordt door de regiomanagers gedaan door het gesprek met ondernemers aan te gaan, hun ervaringen te delen door evenementen te organiseren of bijdragen te leveren.

2.1 Regionale activatie

Een programma dat verladers en vervoerders oproept om samen joint-corridors te ontwikkelen, moet natuurlijk ook zelf het goede voorbeeld geven. Daarom werkt Joint Corridors Off-Road zoveel mogelijk met bestaande initiatieven en mobiliseert het regionale partijen om samen met bedrijven aan de slag te gaan.

De regio Noord West Connect is bijvoorbeeld een samenwerking tussen enerzijds het Joint Corridors Off-Road Programma en anderzijds de provincie Flevoland, het Havenbedrijf Amsterdam, de Hogeschool van Amsterdam, Amsterdam Logistics, en ontwikkelingsmaatschappij Noord-Holland Noord. Zij hebben

zich verenigd in Noord-West Connect en zetten zich samen in om bedrijven Joint Corridors Off-Road te helpen gaan, waarbij de nadruk ligt op de specifieke regionale omstandigheden en uitdagingen.

Ook in de andere regio's bestaan de stakeholders uit een afwisselende mix van provincies, gemeentes, regionale ontwikkelingsmaatschappijen, havenbedrijven en kennisinstellingen.

Er zijn momenteel 9 regionale programma's actief:

1. Logistics Community Brabant (LCB) in de provincie Noord-Brabant
2. Zeeland Connect in de provincie Zeeland
3. Liof in de provincie Limburg
4. NewWays Gelderland in de provincie Gelderland
5. NewWays Zuid-Holland in de provincie Zuid-Holland
6. Noord West Connect in de provincies Noord-Holland en Flevoland
7. NewWays Noord-Nederland, actief in de provincies Friesland, Groningen en Drenthe
8. Joint Corridors Off-Road Overijssel
9. Utrecht Off-Road, in de provincie Utrecht

In de Nederlandse regio's ondersteunt de Topsector Logistiek de inzet van de regionale programma managers, en wordt er vanuit de regio minimaal eenzelfde bedrag geïnvesteerd. Hiermee wordt een duidelijk commitment gegeven aan het belang om op een neutrale manier samenwerking te faciliteren.

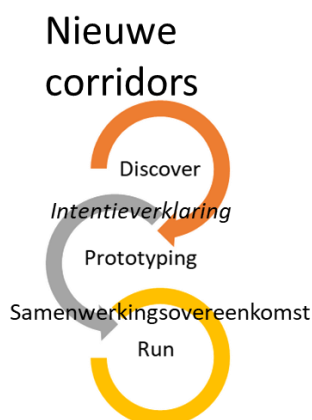
Met al deze partners, events en samenwerkingen wordt een breed maatschappelijk en neutraal draagvlak gecreëerd wat de regionale programma manager ondersteunt. Uiteindelijk draait het om het gezamenlijk ontwikkelen van bestaande en nieuwe joint-corridors, om wegkilometers te verminderen en CO2 uitstoot te reduceren door Joint Corridors Off-Road te gaan!

2.2 Regionale activatie

Op basis van gesprekken, het netwerk en de kansen in de WeConnekt app, gaan de regionale programma managers uiteindelijk aan de slag om joint corridors te ontwikkelen. Ze worden hierbij ondersteund door het landelijke Joint Corridors Off-Road team, het Legal Office en eventueel ook door de Joint Corridors Off-Road Runners. Het hoeft daarbij niet altijd te gaan om volledig nieuwe corridors, zoals die van Nijmegen naar Hull. Ook het helpen opschalen van bestaande corridors, zoals recentelijk de West Brabant Corridor, behoort tot de mogelijkheden. Belangrijk uitgangspunt hierbij is dat de corridor open is voor nieuwe toetreders, zowel vervoerders als verladers.

3 Joint Corridors Off-Road bestaat uit drie fases: discover, prototype en run

Een geslaagde ketensamenwerking ontstaat echter niet vanzelf, en bedrijven doorlopen verschillende fases om daar te komen. Het Joint Corridors Off-Road Programma bestaat uit drie fases, discover, prototype en run.

3.1 Discover Corridor: mindshift en matchmaking

De fase 'Discover' bestaat uit mindshift en matchmaking: geïnteresseerde vervoerders en verladers worden geïnformeerd over de mogelijkheden van synchromodaal transport en bedrijven met een goede match worden bij elkaar gebracht. Een goede match ontstaat bijvoorbeeld wanneer deelnemers actief zijn op dezelfde corridors, waarbij een samenwerking een duurzaamheidsvoordeel zou kunnen opleveren. Om dit proces vanuit de Legal Office te begeleiden zijn er voor deze fase twee documenten ontwikkeld, de spelregels en een disclaimer. Deze documenten zijn bedoeld om partijen te behoeden voor mededingingsrechtelijke risico's.

De spelregels geven vooral aan wat er wel mag en hoe binnen het programma partijen met elkaar om dienen te gaan. In de spelregels is bijvoorbeeld vastgelegd dat partijen géén gedetailleerde vervoersdata en kostprijsinformatie met elkaar delen. Deze spelregels blijven gedurende het gehele traject gelden.

In de disclaimer wordt duidelijk gemaakt waar het programma voor staat, en wat er niet onder valt. De disclaimer wordt voorafgaand aan iedere meeting doorgenomen en aan de notulen toegevoegd.

In een samenwerking met meerdere deelnemers kan het vormen van een juiste sociaal-psychologische match complex zijn, denk bijvoorbeeld aan formele vs. informele organisaties. Door te werken met voor iedereen geldende spelregels wordt voorkomen dat eventuele cultuurverschillen in een vroeg stadium

een te hoge drempel vormen. Deelnemers hoeven niet een volledige match met elkaar te hebben, zolang alle partijen zich aan de spelregels houden.

Bijkomend voordeel van het werken met algemene spelregels in deze fase is dat partijen niet over contracten hoeven te onderhandelen, of deze moeten ondertekenen nog vóóordat zij überhaupt met elkaar in gesprek zijn. Er is geen handtekening nodig om deel te nemen aan de eerste fase, wat drempelverlagend werkt. Dit is wel van toepassing in de prototype fase, wanneer er een concrete pilot wordt opgestart.

3.2 Prototype Corridor: formaliseren en uitproberen

Wanneer enkele partijen hebben ontdekt dat zij mogelijk willen samenwerken, start de fase 'Prototype'. Het idee van de prototype fase is dat deelnemers een pilot uitvoeren, om te testen of de samenwerking inderdaad uitpakt zoals ze voor ogen hebben. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan het gezamenlijk opzetten van een binnenvaartverbinding, of het inschakelen van een railoperator. Bij aanvang van de Prototype fase tekenen partijen een intentieovereenkomst. Daarin is vastgelegd dat partijen het doel hebben om een duurzame samenwerking met elkaar aan te gaan. Hierbij wordt expliciet door partijen vastgelegd welke modaliteiten zij zouden willen inzetten, waardoor het vervoeren via verschillende modaliteiten wordt gestimuleerd. In de intentieovereenkomst spreken partijen expliciet af dat zij gedurende deze fase op ieder gewenst moment uit elkaar kunnen gaan, zonder dat zij elkaar aansprakelijk zullen houden voor tot dat moment gemaakte kosten. Daarnaast worden afspraken gemaakt over vertrouwelijkheid, en eventuele communicatie naar buiten toe.

In de praktijk komt het soms voor dat partijen zich aansluiten bij het actieprogramma op het moment dat zij al wat verder zijn bij het vormgeven van hun samenwerking. Zij kunnen later instromen, zolang de spelregels en disclaimer worden gehanteerd en gehonoreerd. Op deze manier wordt voor alle deelnemende partijen een veilige omgeving gecreëerd om een eventuele samenwerking vorm te geven.

3.3 Run corridor: operationaliseren en opschalen

Partijen die na een succesvolle pilot een samenwerking voor ogen hebben, starten de fase Run Joint Corridor. In deze fase gaat er daadwerkelijk lading vervoerd worden binnen de Joint Corridor. Wanneer partijen deze fase ingaan, tekenen zij een samenwerkingsovereenkomst. De door het actieprogramma opgestelde samenwerkingsovereenkomst ziet níet op de commerciële afspraken tussen partijen. Iedere deelnemende partij blijft te allen tijde vrij om zijn eigen prijzen te hanteren, zijn eigen vervoersafspraken te maken, en zijn eigen klantrelaties aan te gaan. Door de schaalgrootte van de

corridor weet elke betrokken partij dat er een voordeel kan zijn (naast duurzaamheid ook bijvoorbeeld op het gebied van prijs of frequentie).

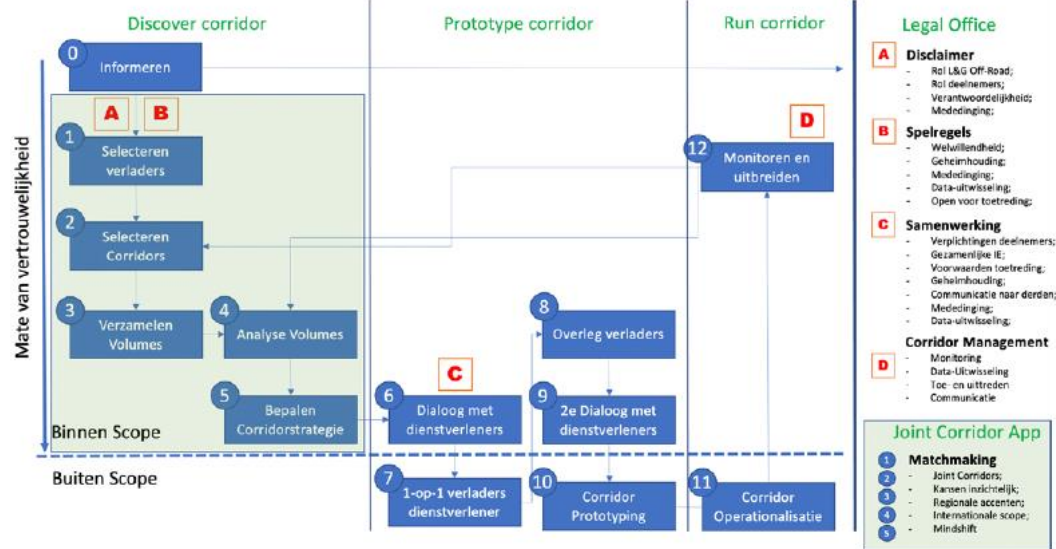
Er is daarmee geen sprake van directe profit & gain sharing, maar van gedecentraliseerde indirecte gainsharing. Hiermee wordt er een grote drempel weggenomen, want in de praktijk blijkt het berekenen en beheren van de winst en verlies van een samenwerking complex. Wat wél in de samenwerkingsovereenkomst is vastgelegd zijn de waarden van de Joint Corridor. Partijen spreken af dat zij een open samenwerkingsvorm zijn. Geïnteresseerde verladers of vervoerders zijn altijd welkom om zich bij de Joint Corridor aan te sluiten, mits zij zich aan de spelregels en de gedeelde waarden committeren.

4 Go Off-Road met de Legal Office

Het organiseren van geslaagde ketensamenwerking is niet eenvoudig. Door partijen worden verschillende barrières ervaren, zoals mededingingsrechtelijke risico's, de angst om vertrouwelijke informatie met te delen en risico van aansprakelijkheid wanneer er mogelijk iets fout zou gaan. Het Joint Corridors Off-Road Programma heeft een 'Legal Office' opgezet, om deze drempels zo veel mogelijk weg te nemen en deelnemers te begeleiden om Joint Corridors Off-Road te gaan. Daarbij is een juridisch veilige omgeving van groot belang. Voor de verschillende fases die bedrijven doorlopen biedt het Legal Office de veiligheid en ondersteuning, zonder de verantwoordelijkheid van de deelnemers over te nemen.

Het Joint Corridors Off-Road Programma heeft met de Legal Office juridische documenten ontwikkeld, die door deelnemende partijen kunnen worden gebruikt om Joint Corridors Off-Road te gaan. Het doel van deze stukken is niet om op de stoel van de jurist of advocaat van de individuele deelnemer te zitten, maar om een zo veilig en transparant mogelijk kader te scheppen voor het opzetten van de mogelijke samenwerking. Mededingingsrechtelijke risico's kunnen namelijk niet zomaar 'weg-gecontracteerd' worden. Daarom is de projectjurist van het Joint Corridors Off-Road Programma ook van tijd tot tijd bij bijeenkomsten van deelnemers aanwezig, om hen te informeren over juridische aspecten van samenwerken. Hiermee wordt bijvoorbeeld voorkomen dat deelnemers onbedoeld mededingingsrechtelijk verboden afspraken maken. Op die manier wordt al in een vroeg stadium 'compliant' gedrag gestimuleerd, en vertrouwen tussen de deelnemers onderling opgebouwd.

Proces Overzicht Interactie met de Markt: Verladere & Vervoerders

5 Go Off-Road met Off-RoadRunners

Hoe zorgen we dat de nieuwe generatie logistiek managers de off road mogelijkheden kent en benut? Door het Joint Corridors Off-Road Programma te verbinden met het onderwijs aan hogescholen: De Off-Road Runners.

5.1 Betrekken en inzetten studenten bij belangrijke onderzoeksthema's

Gedreven studenten logistiek en supply chain van Nederlandse hogescholen en universiteiten, grootschalig en gestructureerd betrekken bij de uitvoering van het landelijke programma Joint Corridors Off-Road van de Topsector Logistiek. Studenten worden als 'Off-RoadRunners' bij vooruitstrevende bedrijven ingezet op actieonderzoek naar de gezamenlijke (door)ontwikkeling van multimodale transportcorridors naast de weg: Joint Corridors Off-Road.

Belangrijke onderzoeksthema's

- Opschalen van het aantal gebruikers en het vrachtvolume op bestaande Joint Corridors.
- Meekrijgen van het midden- en klein bedrijf (mkb) in de verandering naar multimodaal transport op Joint Corridors.
- Digitaliseren en efficiënt maken van de vrachtboeking, vrachtverwerking en vrachtmonitoring op Joint Corridors.
- Onderling verbinden van Joint Corridors tot een superieur multimodaal netwerk.

Het betrekken en inzetten van studenten binnen het programma Joint Corridors Off-Road zorgt niet alleen voor een versnelling van de omslag naar multimodaal transport op de korte termijn, maar juist ook voor een positieve systemische verandering op de lange termijn binnen de bedrijven, het onderwijs

en de overheid. Met elkaar leren en groeien in multimodaal transportop Joint Corridors met een positief economisch en maatschappelijk effect dat duurzaam is.

5.2 Win-Win Off-RoadRunners

Winst voor bedrijven Voor bedrijven, welke reeds betrokken zijn bij Joint Corridors, werken de Off-RoadRunners volledig toegewijd aan het oplossen van complexe problemen op Joint Corridors. Bij het formuleren van de probleemstelling worden de bedrijven in de eigen regio ondersteund door het programma Joint Corridors Off-Road. De Off-RoadRunners worden door het landelijke programma en de regionale uitvoerders gedegen voorbereid op hun opdracht en kunnen zo een vliegende start maken bij de bedrijven. Daarnaast beschikken de studenten over de laatste kennis en inzichten welke zij meenemen naar de bedrijven.

Op bestaande Joint Corridors worden de bedrijven door de Off-RoadRunners geholpen bij het verbeteren van de Joint Corridor prestaties, het aantrekken van nieuwe gebruikers en vrachtvolume, in het bijzonder het mkb, en tot slot het digitaliseren en het efficiënt maken van kritieke werkprocessen zoals vrachtboeking, vrachtverwerking en vrachtmonitoring. Nieuwe bedrijven worden door Off-RoadRunners laagdrempelig en veilig meegenomen in de verandering naar multimodaal transport op Joint Corridors. Zij informeren deze bedrijven over de mogelijke Joint Corridors, denken en werken mee om deze bedrijven eenvoudig en snel naadloos aan te sluiten op bestaande Joint Corridors.

Een ander belangrijk voordeel voor de bedrijven is dat zij kunnen laten zien dat zij samen met anderen impact maken met een positief maatschappelijk effect dat duurzaam is. Dit is iets wat voor bedrijven steeds belangrijker wordt om jonge talentvolle mensen aan hun organisaties te kunnen verbinden.

Winst voor onderwijs

Voor studenten worden uitdagende opdrachten bij vooruitstrevende bedrijven beschikbaar gesteld binnen de structuur en het netwerk van het programma Joint Corridors Off-Road. Dit zorgt voor een krachtige kennisverspreiding naar de bedrijven. Ook zorgt het omgekeerd voor een waardevolle kennisontwikkeling en -vernieuwing vanuit de praktijk over hoe toonaangevende bedrijven hedendaags succesvol samenwerken en innoveren rond de gedeelde waarden van het programma Joint Corridors Off-Road. Daarnaast is er sprake van een intensieve uitwisseling van kennis en ervaring tussen de Off-RoadRunners van verschillende hogescholen en universiteiten in Nederland als een extra impuls voor kennisontwikkeling.

5.3 Resultaten Off-RoadRunners 2018-2020

Joint Corridors Off-Road is in het najaar van 2018 gestart met het gestructureerd inzetten van Off-RoadRunners. Tot op heden zijn de volgende resultaten behaald:

- Meer dan honderd studenten ingezet. Allen gecertificeerd tot erkend Off-RoadRunner.
- Vier hogescholen met logistieke opleidingen betrokken: Breda University of Applied Science (BUAS), Hogeschool Rotterdam (HR), Hogeschool Arnhem Nijmegen (HAN) en Stenden Hogeschool.
- Onderzoeksresultaten:
 1. Standaard beschrijving en communicatie over Joint Corridors naar nieuwe bedrijven;
 2. Digitaliseren en koppelen vrachtdocumenten over meerdere modaliteiten weg (e-CMR) en spoor (e-CIM) tot een digitale e-Joint Corridor;
 3. Ontwikkeling testcontainer concept voor nieuwe toetredende bedrijven;
 4. Ontwikkeling social media communicatie over Joint Corridors;
 5. Ontwikkeling periodieke dialoog tussen verladere en vervoerders voor het continu verbeteren van Joint Corridors.
- Tevredenheid bij studenten, bedrijven en onderwijs over de gestructureerde inzet en effectieve samenwerking op Joint Corridors.

5.4 Opschalen met Off-RoadRunners

- Versterken landelijk programma Joint Corridors Off-Road met een Coördinator Off-RoadRunners voor het realiseren van een sterke opschaling.
- Opschalen naar alle Nederlandse hogescholen en universiteiten met een opleiding logistiek en/of supply chain.
- Organiseren Joint Corridor Masterclasses voor bedrijven en onderwijs voor kennisverspreiding op alle niveau's.
- Gelijkrichten en starten samenwerking met het initiatief Synchro-Maturity Model 2.0.
- Lanceren alumninetwerk 'Off-RoadRunners Club' voor het onderhouden van relaties met oud Off-RoadRunners en het uitbouwen van waardevolle kennis, expertise en netwerk.
- Organiseren on-line sessies en bijeenkomsten 'Off-RoadRunners Club'.
- Binnen het uitvoeringsprogramma van de Topsector Logistiek de Off-RoadRunners aanpak van Multimodale Transportcorridors & Knooppunten verbreden naar Steden en Supply Chains.

6 Praktijkvoorbeeld: Joint Corridor Tilburg-Rzepin perspectief GVT

GVT uit Tilburg is een van de partners in de Joint Corridor Tilburg-Rzepin. Roland Verbraak, General Manager van GVT, vertelt over deze bijzondere en nauwe samenwerking.

Hoe kijk je terug op het proces (de totstandkoming van de Joint Corridor Tilburg-Rzepin)?

Verbraak: 'Dit is goed verlopen, mede door de inzet van het Joint Corridors Off-Road Programma. Er is een vruchtbare samenwerking ontstaan en die groeit nog steeds. We begonnen met 2 treinen per week van en naar Polen. Binnenkort rijden er op dit traject 5 goederentreinen per week. Steeds meer partijen haken aan. Destijds zijn wij met Essers uitgekozen om deze samenwerking verder vorm te geven. Wij werken inmiddels op meerdere projecten samen met Essers. Daar kunnen we alleen maar tevreden over zijn.'

Hoe cruciaal was hierbij de rol van het Joint Corridors Off-Road Programma/Logistics Community Brabant (LCB)?

Verbraak: 'het Joint Corridors Off-Road Programma is een neutrale partij met als doel het reduceren van de CO2-uitstoot. Frans van den Boomen van het Joint Corridors Off-Road Programma wist dat wij als GVT interesse hadden in een intermodale samenwerking. Frans bracht de verladers aan tafel. Het Joint Corridors Off-Road Programma vervult een bemiddelende rol, zij hebben er zelf geen belang bij wie uiteindelijk met elkaar in zee gaan. Daarom krijgen ze gemakkelijk verladers aan tafel die samen voldoende volume vertegenwoordigden om zo'n Joint Corridor interessant te maken.'

Welke uitdagingen ben je tegengekomen? Hoe werd dit opgepakt?

Verbraak: 'Als vervoerder hebben wij destijds onze nek uitgestoken voor deze samenwerking en het risico op ons genomen. Onze DGA is een ondernemer in hart en nieren die weet dat risico nemen erbij hoort. Het heeft goed uitgepakt.'

Hoe verliepen de fasen discovery, prototype en run? Hielp het, dat per fase heldere spelregels/afspraken golden?

Verbraak erkent dat heldere afspraken in elke fase van het samenwerkingsproces een belangrijke rol speelden. 'Dat zaken helder op papier staan, helpt bij het vinden van operators. Frans van den Boomen en de Legal Office van het Joint Corridors Off-Road Programma hebben alle afspraken destijds grondig gecheckt: je moet waken voor kartelvorming. Begonnen we met 3 partijen, inmiddels is het een 'publieke trein'. Want onze treinen van en naar Polen trekken steeds meer verladers aan. Gemiddeld kennen de treinen een beladingsgraad van 95%.'

Uiteindelijk voor de runfase tekenden alle partijen een samenwerkingsovereenkomst waarbij de waarden schaalbaarheid, beschikbaarheid, duurzaamheid, transparantie en vertrouwelijkheid centraal staan. Hoe werkt dat in de praktijk door?

Binnen de Joint Corridor heerst er transparantie rond elkaars volumes. De tarieven zijn overigens niet publiek. Verbraak: 'Je kent elkaars afspraken en je zoekt samen de beste oplossingen. Je houdt elkaar aan de afspraken. We weten wie welke klanten heeft, maar gaan niet achter elkaars klanten aan. Het is een openboekoperatie. Wie mee wil doen, maakt hiervan automatisch deel uit. De afspraken liggen vast en er heerst onderling vertrouwen.'

Qua beschikbaarheid noemt hij de vaste vertrektijden van de treinen. Dit geeft verladers de zekerheid dat de goederen er ook echt zijn wanneer men deze nodig heeft. De schaalbaarheid van de Joint Corridor Tilburg-Rzepin heeft zich bewezen door de groei van het aantal wekelijkse transporten van 2 naar 5. Het Joint Corridors Off-Road Programma geniet als neutrale partij een betrouwbare reputatie, aldus Verbraak. 'Het Joint Corridors Off-Road Programma biedt een CO2-reductionsheet dat de invloed op duurzaamheid inzichtelijk maakt. De CO2-besparing triggert vaak potentiële deelnemers om ook in te stappen.'

In hoeverre verschilt deze samenwerking daardoor met andere samenwerkingen die jullie hebben? Wat is de meerwaarde van het Lean & Green Legal Office voor jullie?

Verbraak kenschetst de samenwerking rond de Brabants-Poolse corridor als een gezamenlijk project. 'Er heerst een teamspirit. Er is minder afstand dan bij andere samenwerkingsverbanden. Werk je meestal 1-op-1, hier opereren we in een groep. Nieuwe partijen maken ook meteen deel uit van die groep. We steunen elkaar en als dat nodig is, helpen we elkaar om oplossingen te vinden. Er is dan ook regelmatig contact. Dit voelt comfortabel, als familie zou ik bijna zeggen. Dankzij de inbreng van het Lean & Green Legal Office hebben we een gevoel van kwaliteit en veiligheid: de afspraken zitten goed in elkaar.'

Welke tips zou je willen delen met partijen die Joint Corridors Off-Road willen gaan?

Verbraak vindt dat de voordelen van intramodaal transport nog best wat meer bekendheid mogen krijgen. 'Over het spoor zijn we in 14 a 15 uur in Polen, over de weg duurt dat 24 uur. Nog een voordeel: onze treinen rijden op zondag lekker door, maar voor vrachtwagens geldt dan in Duitsland een rijverbod. Bovendien zijn de meeste goederen heel geschikt voor spoorvervoer.' Ook benadrukt hij de veiligheid van deze transportmodus. Partijen die nog twijfelen wil Verbraak met klem aanraden om eens deel te nemen aan de Joint Corridor treintransporten naar Polen. 'Experimenteer ermee!', is zijn advies.

Praktijkvoorbeeld: Joint Corridor Tilburg-Rzepin perspectief Samsung

Samsung ging via de Joint Corridor Tilburg-Rzepin Joint Corridors Off-Road met een deel van de transporten. Hierover spraken wij Robert van Beurden, voorheen site manager bij Samsung, inmiddels carrier manager bij Rhenus Contract Logistics.

Met behulp van het Joint Corridors Off-Road programma kozen jullie voor een modal shift met een deel van jullie logistiek. Hoe kijk je terug op het proces van de totstandkoming van de Joint Corridor Tilburg-Rzepin?

Robert van Beurden: 'In 2016 is Samsung op zoek gegaan naar de mogelijkheden om een deel van de transporten naar Polen Joint Corridors Off-Road te halen. Frans van den Boomen, Program Activator van het Joint Corridors Off-Road Programma, bracht ons in contact met kaarsenproducent Bolsius.

Zowel Bolsius als Samsung had flinke volumes van of naar Polen. Elke dag passeerden de vrachtwagens met onze producten elkaar in kolonnes tussen Polen en Nederland. Dat kon natuurlijk beter.

Daarom hebben wij vervolgens een longlist van vervoerders opgesteld. GVT en Essers staken daar voor ons bovenuit. Beide vervoerders wisten zich op een ander aspect te onderscheiden en vulden elkaar daarmee perfect aan. Op ons verzoek zijn GVT en Essers gaan samenwerken. Zij hebben fors geïnvesteerd om deze joint corridor naar Polen mogelijk te maken. Bolsius is voordat deze joint corridor een feit werd, om interne redenen afgehaakt. Samsung ging door met GVT en Essers. In 2017 startten we met 2 containertransporten via het spoor per week, inmiddels zijn dat er 4. We hebben veel met elkaar gerealiseerd op dit gebied, we zijn er dan ook trots op.'

Welke uitdagingen ben je tegengekomen? Hoe werd dit opgepakt?

Van Beurden geeft aan dat het aantal uitdagingen erg meeviel. De samenwerking met het Joint Corridors Off-Road Programma en de vervoerders GVT en Essers was vanaf het begin goed. Intern vergde de keuze om off road te gaan wel de nodige uitleg en overtuigingskracht.

Hoe cruciaal was hierbij de rol van het Joint Corridors Off-Road Programma/Logistics Community Brabant (LCB)?

Van Beurden uit zijn tevredenheid over de bevlogenheid van Frans van den Boomen van het Joint Corridors Off-Road Programma. 'Frans is erg enthousiast en ziet overal mogelijkheden. Hij legt goed de verbinding tussen de verschillende partijen.'

Hoe behulpzaam waren de Joint Corridors Off-Road tools tijdens het proces? Legal Office of Joint Corridors Off-Road Runners of WeConnekt app?

Behalve de inbreng van Frans van den Boomen heeft ook de Legal Office een belangrijke rol gespeeld bij de totstandkoming van de samenwerking. Van Beurden: 'Samsung is een multinational, goede contractuele vastlegging is dan een must. Het gaat immers om vertrouwelijke afspraken. Door het Legal Office is dit goed aangepakt. In een later stadium hebben de Joint Corridors Off-Road Runners meegewerkt aan het sneller en met minder papierwerk laten verlopen van de administratieve kant van de transporten van en naar Polen.' De WeConnekt app heeft Samsung niet gebruikt omdat de corridor al een feit was toen de app werd gelanceerd.

Je hoort wel eens dat off road gaan intern een mindshift vereist. Herken je dat?

Van Beurden: 'Absoluut. Bij transport wordt vaak nog klassiek gedacht: vervoer per vrachtwagen. Als je daar volume weghaalt, kun je vanuit de eigen organisatie vragen verwachten. Je wilt je transporten zo inrichten dat je de CO2-uitstoot vermindert, prima. De eerste vraag is dan: is het financieel verdedigbaar? De kosten van vervoer per vrachtwagen en via het spoor liggen binnen dezelfde

bandbreedte. En vraag 2 luidt vervolgens: Blijft de beschikbaarheid van onze producten optimaal als je off road gaat? Dan helpt het om aan te tonen dat we soms goederen ontvingen uit Polen die we helemaal niet direct nodig hadden maar pas over enkele dagen of zelfs enkele weken. Als je die overwegingen goed uitlegt, wordt off road transport een stuk interessanter. Immers, die voordelen kun je terugvertalen naar het belang van je klant. Op basis van cijfers en argumenten hebben we intern dus de mindshift naar off road kunnen maken.'

Hoe ervaar je de samenwerking met anderen op deze joint corridor?

Van Beurden benadrukt de goede samenwerking met vervoerders GVT en Essers. Met name GVT heeft veel geïnvesteerd in deze corridor, wat volgens Van Beurden getuigt van echt ondernemerschap. 'Onze vervoerders hebben in deze samenwerking een risico genomen en laten zien dat er voor ons als klant eigenlijk geen risico was. Dat vind ik sterk. We zijn nu een aantal jaren verder en de samenwerking verloopt nog steeds goed. Als er een keer uitdagingen zijn, merk ik bij GVT en Essers een grote bereidheid om die snel en in goed overleg op te lossen.'

Verschillende partijen zijn al aangesloten bij deze Joint Corridor (Bostik, Moonen). Welke tips zou je willen delen met partijen die Joint Corridors Off-Road willen gaan?

Van Beurden: 'Gewoon doen!' Hij adviseert partijen om met kleine volumes te beginnen. Samsung zocht de eerste containers zorgvuldig uit. Waarna de vervoerders door hun expertise bewezen dat er niet meer risico aan het spoorvervoer zat dan bij wegtransport. Hij vult aan: 'Vraag je bij je transporten af of je de goederen nu echt morgen nodig hebt. Vaak is dat niet het geval. Tel daarbij op de winst voor het milieu door een lagere CO2-uitstoot en het feit dat off road transporten ook financieel alleszins acceptabel zijn en de keuze is snel gemaakt. Openheid is bij zo'n nieuwe samenwerking belangrijk. Wees open en eerlijk naar je vervoerders toe. Wij hebben bij de start aangegeven met welke voorzichtige volumes wij wilden starten maar ook welke potentie er uiteindelijk in zou zitten. Dat hebben deze partners goed opgepakt!'